

Oslo, 2009-05-11

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
postmottak@fad.dep.no

Høringsuttalelse om 2. versjon av Referansekatalogen

Opera Software har med interesse lest Standardiseringsrådets forslag til 2. versjon av Referansekatalog for IT-standarder i offentlig sektor. Vår høringsuttalelse er tilgjengelig både på vebb (i HTML [1] og PDF [2]), og det er også sendt som e-post vedlegg i PDF-format. SVG er brukt for å representere Opera-logoen. Vi følger således forslagene kravene referansekatalogen og finner dem formålstjenlige.

Det er sjeldent oppmuntrende å se at en offentlig instans er så våken, informert og aktiv på et teknisk vanskelig område. Met et unntak bifaller vi forslaget til ny referansekatalog. Stadig mer av informasjonsflyten mellom innbyggerne og det offentlige går via vebb og epost. Forslaget har derfor ikke bare riktig innhold – det kommer også på rett tidspunkt.

Våre mer detaljerte kommentarer er som følger:

- Valg av HTML (formalisert i HTML 4.01 og XHTML 1.0) som hovedformat ved nettpubliserings er riktig. De aller fleste dokumenter på vebben skrives i HTML, og mange av dokumentene som *ikke* er skrevet i HTML burde vært skrevet i HTML. Referansekatalogen bør minne leserne om at det bare er ytterst få dokumenter som skal redigeres av mottakerne, og at ODF-dokumenter derfor bare unntaksvis skal publiseres på nettet.
- Valg av PDF som format der presentasjonen er viktig er også rett valg. Det er er privat firma (Adobe) som har utviklet formatet, men formatet er beskrevet på en ryddig måte og det finnes flere interoperable implementasjoner.
- Det er også riktig å ikke gjøre OOXML til et obligatorisk format. Microsoft er en dominerende aktør i OOXML-verdenen og spesifikasjonen er ikke tilgjengeliggjort på en meningsfull måte selvom den har fått et ISO-stempel. Interoperabiliteten mellom forskjellige implementasjoner er lav, og den vil forbli lav all den tid Microsoft insisterer på at udokumenterte binære blobber må anses som en del av standarden (slik Shahzad Rana fra Microsoft Norge gjorde i Dagens Næringsliv tirsdag 18. mars 2008).
- Ogg Vorbis er er veletablert format for lyd og i motsetning til alternativene trenger man ikke betale patentlisenser til noen for å støtte formatet. Enkodere og dekodere er fritt tilgjengelige på alle plattformer og formatet er derfor velegnet.

[1] <http://people.opera.com/howcome/2009/referansekatalogen/brev.html>

[2] <http://people.opera.com/howcome/2009/referansekatalogen/brev.pdf>

- Ogg Theora er et tilsvarende format for video. Støtten for Ogg Theora i nettlesere er fortsatt umoden, men det forventes at dette endrer seg i løpet av 2009. Det finnes ikke noe bedre alternativ og valget er derfor riktig.
- Forslaget om tegnsett er det eneste punktet hvor vi ber om endringer. Forslaget lyder som følger:

Tegnsett standarden ISO/IEC 10646 representert ved UTF-8, er obligatorisk for utveksling av informasjon mellom offentlig virksomheter og med innbyggere/ næringsliv. Dette gjelder ikke hele ISO/IEC 10646 representert med UTF8, men det begrensede tegnsettet som også er representert i ISO8859-1, samt ytterligere 6 nordsamiske tegn i store og små representasjoner.

Vi ber om at krav om UTF-8 enkoding droppes. I HTML kan tegn kodes på flere andre måter, og forslaget – slik det er formulert i dag – innebærer at gyldige HTML-dokumenter vil komme i konflikt med referansekatalogen. Eksempelvis kan bokstaven «å» kodes som «å» eller som «å» i HTML-dokumenter, og strengen «ášŋďžčť» (som inneholder samiske tegn) kan kodes «ášŋđžčŧ». Dette kalles «entiteter» i HTML. Alle tegn som har plass i ISO/IEC 10646, inkludert samiske tegn, kan kodes på denne måten. Det er oftest hensiktsmessig å skrive tegn på denne måten da slike dokumenter kan redigeres i enhver tekstbehandler på ethvert tastatur

Vi kan heller ikke se noen særlig grunn til å skulle nekte dokumenter å kodes i de velkjente UTF-16 eller ISO-8859-1. Mot sistnevnte kan det kanskje argumenteres at ikke alle samiske tegn kan kodes, men bruk av entiter gjør altså dette mulig.

Håkon Wium Lie
Teknisk Direktør